SEMINARIO
INTERNACIONAL
DE INVESTIGACIÓN

22
23
OUT'26

Mobilidades, reprodución social e desigualdades globais:

Novos enfoques para os estudos feministas sobre as migracións internacionais

SALÓN DE GRAOS
FACULTADE DE SOCIOLOXÍA
(UNIVERSIDADE DA CORUÑA)

Este seminario de investigación proponse crear un espazo de debate académico e reflexión crítica en torno ás relacións entre xénero, migracións, coidados e desigualdades globais. A actividade insírese na liña de investigación desenvolvida nos últimos anos polo Equipo de investigación Sociedades en Movemento (ESOMI) da Universidade da Coruña e pola banda de investigadoras Mulleres á Fronte (MAF), que veñen impulsando diferentes iniciativas de investigación, cocreación e diálogo social centradas nas experiencias das mulleres migrantes, o traballo de coidados, a reprodución social e as desigualdades que atravesan os procesos migratorios contemporáneos. Neste sentido, o seminario dá continuidade a debates e a esforzos investigadores previos, consolidando unha liña de traballo que combina a investigación académica coas intervencións artísticas, ambas enmarcadas nos estudos migratorios e enfoques de xénero e feministas en colaboración con organizacións sociais (ONGD) e colectivas migrantes.

A través de sesións dedicadas á reprodución social, o traballo de coidados, o envellecemento das mulleres migrantes, as mobilidades Sur-Sur ou a colonialidade do coñecemento e do xénero, o evento pretende contribuír á produción e circulación de coñecemento crítico sobre as dinámicas globais que configuran as desigualdades de xénero e/ou migratorias.

22_ OCT

9:00_9:30 Inauguración

Nereida CANOSA DOMÍNGUEZ_ Concelleira de Benestar Social, Participación e Igualdade do Concello da Coruña.

Ana Isabel ARES PERNAS_ Vicerreitora do Campus de Ferrol, Igualdade e Responsabilidade Social da Universidade da Coruña.

Emma LÓPEZ BAHUT_ Secretaria do Centro de Estudos de Xénero e Feministas (CEXEF) da Universidade da Coruña.

Montserrat GOLÍAS PÉREZ_ Coordinadora do Equipo de Sociedades en Movemento (ESOMI) da Universidade da Coruña.

Belén FERNÁNDEZ SUÁREZ_ Profesora de Socioloxía. ESOMI, CISPAC, Mulleres á Fronte, CEXEF. Universidade da Coruña.

9:30_11:30 Xustiza social e traballo de coidados

O traballo do fogar e a transición ecolóxica

Stefania BARCA_ Profesora de Historia. Universidade de Santiago de Compostela.

Gea PICCARDI_ Investigadora posdoutoral Juan de la Cierva. Universidade de Santiago de Compostela.

Corpos rotos: o traballo no emprego do fogar das mulleres migrantes

Soledad LUCERO TOAPANTA_ Coordinadora de Movilidad Humana.

Porque sen nosoutras non se move o mundo. A loita política no emprego do fogar migrante

Rafaela PIMENTEL_ Representante de Territorio Doméstico.

Coidados dignos, traballo digno. A protección á saúde no emprego do fogar

María José SANTIAGO VALENTÍN_ Instituto Nacional de Seguridade e Saúde no Traballo (INSST). Ministerio de Traballo e Economía Social.

Modera: **Rocío FRAGA_** AKAFEM

Esta sesión organízase en colaboración co proxecto **Incasi2-A New Measure of Socioeconomic Inequalities for International Comparison**
INCASI2 project has received funding from the European Union's Horizon Europe research and innovation programme under the Marie Sklodowska-Curie grant agreement No 101130456 (https://incasi.uab.es). Views and opinions expressed during the event are however those of the speakers only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Research Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

INCASI *International Network for Comparative Analysis of Social Inequalities*

11:30_12:00 Pausa café

12:00_14:00 As velleces das mulleres migrantes

Mulleres maiores nos estudos migratorios e de xénero. Un campo de investigación emerxente

Adelina MIRANDA_ Catedrática de Antropoloxía. MIGRINTER, Universidade de Poitiers.

As velleces en mulleres activistas migrantes cualificadas de orixe latinoamericana: apelar á memoria para esta nova etapa vital

Claudia PEDONE_ Profesora de Xeografía Humana. CONICET. Universidade de Bos Aires.

Toda unha vida coidando. O dereito a unha xubilación digna para as traballadoras do fogar e coidados

Nerea BONETA SÁDABA_ Técnica de OXFAM-INTERMÓN.

Coidando a quen coida. A vellez das mulleres migrantes traballadoras dos coidados

Equipo de investigación do proxecto MUMICU, representado por:

Belén FERNÁNDEZ SUÁREZ_ Profesora de Socioloxía. Universidade da Coruña.

Iria VÁZQUEZ SILVA_Profesora de Socioloxía. Universidade de Vigo.

Antía PÉREZ CARAMÉS_Profesora de Socioloxía. Universidade da Coruña.

Modera: Antía DOMÍNGUEZ RODRÍGUEZ_ Profesora de Socioloxía. Universidade da Coruña.

14:00_15:30 Pausa comida

15:30_17:30 Reprodución social, coidados e política sexual das migracións

Entre o íntimo e o político: a gobernanza reprodutiva e as mobilidades

Andréa LOBO_Profesora de Antropoloxía. Universidade de Brasilia.

Coidados, circulacións e relacións de xénero nas familias transnacionais caboverdianas

Celeste FORTES_Profesora de Antropoloxía. Universidade de Cabo Verde.

(In)xustiza reprodutiva en Francia: as mulleres estranxeiras fronte ao Estado e aos/as profesionais da saúde

Louise VIROLE_Profesora de Socioloxía. Université Paris Cité.

Modera: Iria VÁZQUEZ SILVA. Profesora de Socioloxía. Universidade de Vigo.

23_ OUT

9:00_10:30 A produción de pensamento nas Ciencias Sociais: entre o eurocentrismo e a colonialidade de xénero

O borrado colonial no método das Ciencias Sociais

Karina OCHOA MUÑOZ_Profesora de Socioloxía. Universidade Autónoma Metropolitana-México.

A produción de coñecemento na era da misantropía

Breny MENDOZA_Profesora de Estudos de Xénero. Universidade Estatal de California, Northridge.

Modera: Gabriela FRÍAS GOYTÍA_ Psicóloga e coordinadora do Centro de Estudos sobre a Migración, a Discriminación, e o Racismo Institucional, CEMDRI.

10:30_11:00 Pausa café

11:00_13:30 Espazos, fronteiras e circulacións Sur-Sur

A fábrica urbana. Resignificacións das presenzas migrantes nos lugares

Naïk MIRET_Profesora de Xeografía. MIGRINTER, Universidade de Poitiers.

Mobilidades, fronteiras e circulación Sur-Sur

Florence BOYER_Investigadora do Institut de Recherche pour le Développement (IRD), URMIS e Directora da Unité de Recherches Migrations et société (URMIS).

Legados coloniais nas migracións femininas de Senegal e Cabo Verde

Luzia OCA_Profesora de Antropoloxía. Universidade de Santiago de Compostela.

Rosa VERDUGO MATÉS_Profesora de Economía Aplicada. Universidade de Santiago de Compostela.

Modera: Antía PÉREZ CARAMÉS_ Profesora de Socioloxía. Universidade da Coruña.

13:30_15:00 Pausa café

15:30_17:30 Comunicacións seleccionadas a través dun proceso aberto en torno á temática de xénero, migracións, vellez e coidados

Xenocidio reprodutivo e destrución da vida: mulleres palestinas, reprodución social e mobilidade restrinxida en Palestina

Ana PONTE SUÁREZ_Traballadora social sanitaria do Servizo Galego de Saúde (SERGAS).

Inmigración, coidados e patrimonio cultural: un novo enfoque das cadeas globais de coidados no rural de Galicia

Alba VÁZQUEZ-LÓPEZ_Doutoranda. Universidade da Coruña.

Laura OSO_Catedrática de Socioloxía. Universidade da Coruña.

As traballadoras domésticas resisten: reprodución social, desigualdades e acción colectiva en Portugal

Elsa QUINTEIRO DE NOGUEIRA_ Doutoranda. Universidade Nova de Lisboa.

Coidado e transmisión biográfica en contextos migratorios: o papel de dúas irmás maiores

Francesca DI DONATO_Doutoranda. Universidade de Poitiers.

Migración, xénero e reprodución social en México: Resistencias de mulleres migrantes en espazos de tránsito e de recepción

Susanne WILLERS_Investigadora posdoutoral. Universidade Libre de Berlín.

Modera: Membros do Comité Científico.

Facilita: Gabriela FRÍAS GOYTÍA_ Psicóloga e coordinadora do Centro de Estudos sobre a Migración, a Discriminación, e o Racismo Institucional, CEMDRI.

17:30_18:30 Conclusións Debates cruzados e futuras liñas de investigación e colaboración

Modera: Banda de investigadoras Mulleres á Fronte.

20:00_Monólogo

de Mariana Rodrigo

O Galgo Azul Espazo Cultural
Avenida Gramela, 16-18, Baixo
15010 A Coruña

Sinopse: **Harta** é un monólogo que pon unha lupa sobre dúas migracións, a da protagonista, de Bos Aires a Galicia na actualidade, e a da súa avoa, en sentido inverso e no medio da Guerra Civil española. Como foi aquela? Como é esta? Que cambiou desde entón? A que se enfronta unha persoa ao decidir cambiar a súa vida de país? Son todas as migracións iguais? Como se articula o nós e o eles? Hai luz máis alá do enxame burocrático? Por aí navegan algunhas preguntas que, entre risas e recordos, se amosan en escena.

Moderan: Sarah LAMAS e Estefanía TARRÍO MANEIRO.
Integrantes de Mulleres á Fronte da Universidade da Coruña.

Coorganiza
O Galgo Azul
Espazo Cultural

Cofinancia
Deputación da Coruña
(A Cultura é un Dereito)

COORDINADORAS SEMINARIO

Belén FERNÁNDEZ SUÁREZ
Profesora de Socioloxía, Universidade da Coruña

Antía PÉREZ CARAMÉS
Profesora de Socioloxía, Universidade da Coruña

SECRETARÍA TÉCNICA SEMINARIO

Estefanía TARRÍO MANEIRO
Técnica de Apoio á Investigación, Universidade da Coruña

COMITÉ CIENTÍFICO

Adelina MIRANDA
Catedrática de Antropoloxía, Universidade de Poitiers, Francia

Andréa LOBO
Profesora de Antropoloxía, Universidade de Brasilia, Brasil

Antía DOMÍNGUEZ RODRÍGUEZ
Profesora de Socioloxía, Universidade da Coruña

Antía PÉREZ CARAMÉS
Profesora de Socioloxía, Universidade da Coruña

Belén FERNÁNDEZ SUÁREZ
Profesora de Socioloxía, Universidade da Coruña

Breny MENDOZA
Profesora de Ciencia Política, Universidade Estatal de California, Northridge, EE.UU.

Celeste FORTES
Profesora de Antropoloxía, Universidade de Cabo Verde

Claudia PEDONE
Profesora de Xeografía Humana, investigadora do CONICET no Instituto de Investigacións de Estudos de Xénero (IIEGE), Universidade de Bos Aires, Arxentina

Florence BOYER
Investigadora do Institut de Recherche pour le Développement (IRD), URMIS e Directora da Unité de Recherches Migrations et société (URMIS), Francia

Iria VÁZQUEZ SILVA
Profesora de Socioloxía, Universidade de Vigo

Karina OCHOA MUÑOZ
Profesora de Socioloxía, Universidade Autónoma Metropolitana-México

Luzia OCA
Profesora de Antropoloxía, Universidade de Santiago de Compostela

Naïk MIRET
Profesora de Xeografía, Universidade de Poitiers, Francia

Rosa VERDUGO MATÉS
Profesora de Economía, Universidade de Santiago de Compostela

COMITÉ DE ORGANIZACIÓN

Andrea SOUTO GARCÍA
Profesora de Socioloxía, Universidade da Coruña

Antía DOMÍNGUEZ RODRÍGUEZ
Profesora de Socioloxía, Universidade da Coruña

Antía PÉREZ CARAMÉS
Profesora de Socioloxía, Universidade da Coruña

Belén FERNÁNDEZ SUÁREZ
Profesora de Socioloxía, Universidade da Coruña

Estefanía TARRÍO MANEIRO
Técnica de Apoio á Investigación, Universidade da Coruña

Francesca DI DONATO
Doutoranda Laboratorio MIGRINTER, Université de Poitiers, Francia

Iria VÁZQUEZ SILVA
Profesora de Socioloxía, Universidade de Vigo

Lucia SESTOKAS
Doutoranda na Universidade Estadual de Campinas, Brasil.

Luzia OCA
Profesora de Antropoloxía, Universidade de Santiago de Compostela

Paloma MORÉ CORRAL
Profesora de Socioloxía, Universidade da Coruña

Rosa VERDUGO MATÉS
Profesora de Economía, Universidade de Santiago de Compostela

Sandra LÓPEZ PEREIRO
Profesora de Socioloxía, Universidade da Coruña

Sarah LAMAS
Técnica de Apoio á Investigación, Universidade da Coruña

ORGANIZA

Mulleres á Fronte

CUIDANDO A QUIEN CUIDA
MUMICU
Instituto de las MUJERES

Proyecto MUMICU
(Código 39-03-ID25)

esomi
EQUIPO DE INVESTIGACIÓN SOCIEDADES EN MOVIMIENTO

CISPAC
Centro de Investigación Interuniversitario das Paisaxes Atlánticas Culturais

INSCRICIÓNS

ENTIDADES COLABORADORAS

MINISTERIO DE IGUALDAD
Instituto de las Mujeres

UNIVERSIDADE DA CORUÑA
Vicerreitoría do Campus de Ferrol, Igualdade e Responsabilidade Social
Vicerreitoría de Investigación e Transferencia

CEXEF
Centro de estudios de género e feminismo

Concello da Coruña

Proxecto PID2023-148591NB-I00 financiado por

esomi
EQUIPO DE INVESTIGACIÓN SOCIEDADES EN MOVIMIENTO

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, CIENCIA, UNIVERSIDADES E FORMACIÓN PROFESIONAL

INCASI *International Network for Comparative Analysis of Social Inequalities*

MINISTERIO DE CIENCIA, INNOVACIÓN Y UNIVERSIDADES

Cofinanciado por la Unión Europea

AGENCIA ESTATAL DE INVESTIGACIÓN